

PAŃSTWOWA KOMISJA BADANIA WYPADKÓW LOTNICZYCH

Informacja o zdarzeniu [Raport]

Numer ewidencyjny zdarzenia:	1538/16			
Rodzaj zdarzenia:	<i>Incydent</i>			
Data zdarzenia:	<i>2 lipca 2016 r.</i>			
Miejsce zdarzenia:	<i>Pobiednik Wielki k. Krakowa EPKP</i>			
Rodzaj, typ statku powietrznego:	<i>Szybowiec, SZD 9 Bis 1E Bocian</i>			
Dowódca SP:	<i>Instruktor-pilot szybowcowy</i>			
Liczba ofiar / rodzaj obrażeń:	<i>Śmiertelne</i>	<i>Poważne</i>	<i>Lekkie</i>	<i>Bez obrażeń</i>
				<i>2</i>
Nadzorujący badanie:	<i>Jacek Bogatko</i>			
Podmiot badający:	<i>Aeroklub Krakowski.</i>			
Skład zespołu badawczego:	<i>Nie wyznaczano</i>			
Zalecenia:	<i>Nie</i>			
Adresat zaleceń:	<i>Nie dotyczy</i>			
Data zakończenia badania:	<i>4 sierpnia 2016 r.</i>			

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

W dniu 2 lipca 2016 r. około godziny 4:00 LMT na lotnisko w Pobiedniku Wielkim (EPKP) przybyła 11. osobowa grupa pilotów i uczniów – pilotów z zamiarem wykonywania lotów szkolno – treningowych za wyciągarką. Start szybowcowy wyłożono na kierunku pasa 09 z obowiązującym lewym kręgiem. Loty odbywały się na szybowcu Bocian SP-2762 i były prowadzone przez dwóch instruktorów. Po wykonaniu 42 lotów do szybowca wsiadł uczeń-pilot (zwany dalej uczniem), który miał wykonać loty z instruktorem na przygotowanie do lotów termicznych i lądowania w terenie przygodnym. Uczeń w dniu zdarzenia legitymował się

nalotem 4 h 30 min w 58. lotach. Po wykonaniu dwóch lotów, których celem był trening lądowania w ograniczonym terenie, instruktor przekazał uczniowi wskazówki przed kolejnym lotem. Po przygotowaniu się ucznia do kolejnego lotu, o godzinie 9:55 instruktor drogą radiową przekazał wyciągarkowemu komendę „wyciągarka naprężaj” w odpowiedzi usłyszał „naprężam”. Po naprężeniu liny padła komenda „lina naprężona – szybowiec ruszył”. Ponieważ instruktor stwierdził, że prędkość narasta zbyt wolno wydał komendę do wyciągarkowego „ciągnij szybciej”. Prędkość zaczęła narastać, szybowiec oderwał się od ziemi na wysokość około 0,5 m i nastąpiło całkowite zwolnienie ciągu. Spadochronik na linie wyciągarkowej rozłożył się i zaczął szybko zbliżać się do lewego skrzydła szybowca. Instruktor wyczepił linę i otworzył hamulce Jednak spadochronik liny wyciągarkowej wraz z jej kawałkiem nałożył się na skrzydło w 1/3 jego długości i uszkodził poszycie skrzydła na krawędzi natarcia (otwór o średnicy około 5 cm). Loty na szybowcu zostały zakończone i wykonano stosowny wpis do Pokładowego Dziennika Technicznego (PDT) szybowca. Jak się okazało, wyciągarkowy miał zdjęte słuchawki radiowe w związku z czym, po wejściu silnika na wysokie obroty korespondencja z szybowca odbierana przez głośnik w kabinie wyciągarki była dla niego mało czytelna.

O zdarzeniu poinformowano PKBWL i ULC.

Przyczyny zdarzenia lotniczego:

Nie przestrzeżenie procedur przez wyciągarkowego.

Podjęte działania profilaktyczne:

W dniu 4 lipca 2016 r przeprowadzono dodatkowe szkolenie wyciągarkowego z procedur i obsługi wyciągarki.

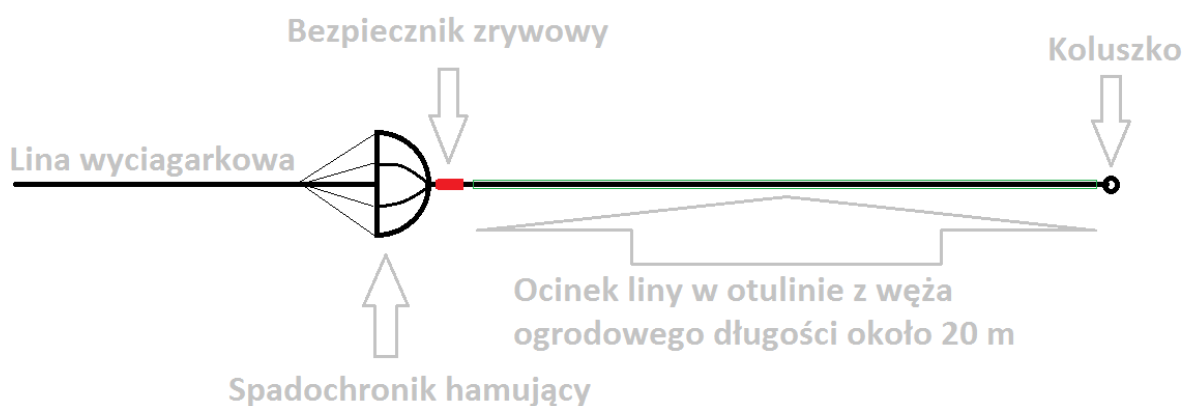
Zalecenia profilaktyczne Komisji:

nie wydano.

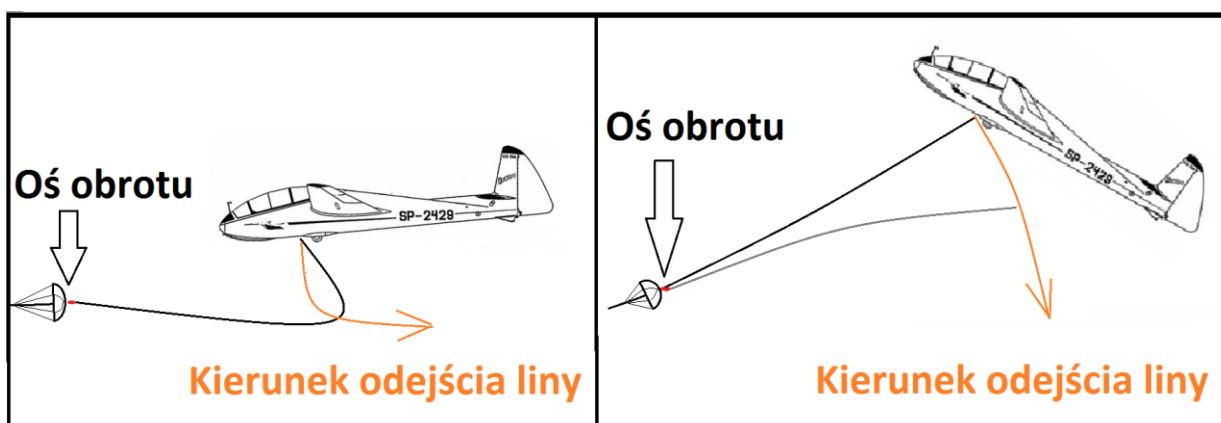
Komentarz Komisji:

W trakcie rozmowy z instruktorem wykonującym loty z uczniem Komisja uzyskała informację, że fragment liny pomiędzy spadochronikiem liny wyciągarkowej, a koluszkami miał około 12m długości i nie był zabezpieczony węzem ogrodowym. Zdaniem Komisji gdyby długość liny na tym odcinku wynosiła około 20 m a lina byłaby zabezpieczona otuliną z węza ogrodowego to prawdopodobieństwo, że dojdzie do uszkodzenia szybowca było by mniejsze.

Ilustracja poniżej.

Ponieważ otulina z węża ogrodowego usztywnia i obciąża końcowy fragment liny wyciągarkowej, po wyczepieniu lina odchodzi z wahnięciem (ilustracja poniżej) od szybowca zapewniając większą separację, szczególnie w przypadku lin syntetycznych, które są lekkie.

Ponadto, w przypadku gdyby lina została przerzucona przez skrzydło otulina z węża ogrodowego zmniejsza ryzyko zablokowania się liny w szczelinie pomiędzy lotką a skrzydłem.

Koniec

Nadzorujący badanie	Jacek Bogatko	<i>podpis na oryginale</i>